

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om försäkringskassor

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås lagen om försäkringskassor bli ändrad så, att stadgandena om täckning för försäkringskassors ansvarsskuld i tillämpliga delar samordnas med stadgandena i lagen om försäkringsbolag. Vid uppgörandet av förslaget har beaktats den totalrevidering av lagen om pensionsstiftelser som är anhängig samt de föreslagna stadganden om täckning för pensionsstiftelsers pensionsansvar som hänför sig till den. Dessutom föreslås i propositionen att lagen om försäkringskassor ändras så, att skillnaden mellan tillgångarna och ansvarsskulden och övriga skulder, dvs. den s.k. övertäckningen, i fråga om en pensionskassa

som endast beviljar tilläggsförmåner får överföras till delägaren eller till delägarna, om pensionskassans verksamhetssektor omfattar flera delägare. Stadgandena om försäkringsmatematiker i lagen om försäkringskassor föreslås bli ändrade så, att de i tillämpliga delar överensstämmer med motsvarande stadganden i lagen om försäkringsbolag.

Lagen avses träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst. För att de nya stadgandena om täckning och överföring av övertäckning skall kunna tillämpas redan vid bokslutet för 1995, bör lagen träda i kraft senast den 31 december 1995.

MOTIVERING

1. Inledning

En försäkringskassa är en försäkringsanstalt som lyder under lagen om försäkringskassor (1164/92) och som utan att bedriva affärsmässig försäkringsverksamhet beviljar medlemmarna inom dess verksamhetssektor förmåner som kan anses falla inom social personförsäkring. En pensionskassa är en försäkringskassa vars huvudsakliga syfte är att bevilja pensioner. En pensionskassa kan bedriva verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare (APL) och lagen om pension för företagare eller inom sin verksamhetssektor bevilja frivilliga tilläggsförmåner som kompletterar det lagstadgade försäkringsskyddet. Också olika kombinationer av dessa verksamhetsformer är möjliga.

Vid utgången av 1994 fanns det 21 verk samma pensionskassor, av vilka 12 beviljade enbart frivilliga tilläggsförmåner. Pensionskassorna hade vid utgången av 1994 ca 64 000 medlemmar. Av dem omfattades ca 24 000 av frivilliga tilläggsförmåner.

2. Nuläge**2.1. En pensionskassas ansvarsskuld och täckande av den**

Enligt 83 § lagen om försäkringskassor skall pensionskassorna och en del andra försäkringskassor förteckna täckningen för hela sin ansvarsskuld med de tillgångar som kan förtecknas. I paragrafen stadgas vilket slag av tillgångar eller säkerheter täckningen skall bestå av samt med vilka begränsningar täckningsvärdet för dem bestäms.

På samma sätt som i fråga om försäkringsbolag består den ansvarsskuld som en försäkringskassa skall täcka av premieansvar och ersättningsansvar. Vid utgången av 1994 uppgick beloppet av den ansvarsskuld som försäkringskassorna skall täcka till sammanlagt drygt 14 mrd. mk. Detta belopp utgjordes så gott som helt av pensionskassornas ansvarsskuld.

När lagen om försäkringskassor stiftades utformades stadgandena om ansvarsskulden och dess täckning så att de i så stor utsträckning som möjligt motsvarade stadgandena om täckning i lagen om försäkringsbolag. Dessa stadganden har sedermera ändrats

genom en lag om ändring av lagen om försäkringsbolag (389/95). Dessutom har en förordning om täckning av ansvarsskulden i försäkringsbolag som bedriver direktförsäkringsrörelse (461/95) utfärdats.

Ändringarna av den reglering som gäller täckningen i fråga om försäkringsbolag ansluter sig bl.a. till tillämpningen av Europeiska unionens tredje livförsäkringsdirektiv. Enligt de nya stadgandena skall försäkringsbolagen täcka och förteckna hela sin ansvarsskuld. Tidigare krävdes att bolagen skulle förteckna 85 % av täckningen för ansvarsskulden. Täckningen skall bestå av sådana egendomsposter som stadgas i lagen. Det värde av tillgångarna som hänförs till täckningen beräknas i bolagen enligt det gängse värdet. I förordning stadgas om att tillgångarna skall vara diversifierade och ha lämplig spridning.

Det tredje livförsäkringsdirektivet gäller inte försäkringskassornas verksamhet. Försäkringskassorna skiljer sig från försäkringsbolagen också i fråga om sina verksamhetssektorer, och dessutom avviker t.ex. fastställandet av premierna från bolagen. För kassorna gäller inte heller några sådana soliditetskrav som för bolagen.

2.2. Avgifter som betalas till en pensionskassa

En pensionskassas premieinkomster kan bestå av bidrag som betalas av de arbetsgivare som är delägare i kassan och av medlemmarnas medlemsavgifter. I praktiken utgörs premieinkomsterna huvudsakligen av bidrag. År 1994 uppbars i fråga om frivilliga tilläggsförmåner 362 milj. mk i bidrag och 14 milj. mk i medlemsavgifter.

2.3. Pensionskassans ansvarsskuld och övertäckning

Ansaret för en pensionskassas stadgeenliga förbindelser skall enligt 79 § lagen om försäkringskassor bokföras som ansvarsskuld, vars hela belopp skall täckas.

En situation med övertäckning vid en pensionskassa kan uppstå främst på två olika sätt. För det första kan övertäckning i synnerhet i fråga om en stängd pensionskassa där ansvarsskulden inte växer yppa sig så att

intäkterna av pensionskassans tillgångar överstiger kassans kostnader, trots att inga försäkringspremier uppbärs. Hos pensionskassan uppstår i denna situation ett över-skott. Dylig övertäckning är skattepliktig inkomst för pensionskassan. Förutom inkomstskatt måste pensionskassan betala för-mögenhetsskatt på den, eftersom pension-skassorna inte är befriade från nämnda skatt.

En pensionskassa kan också ha övertäckning som beror på att det gängse värdet av pensionskassans tillgångar är större än bok-föringsvärdet. När det gängse värdet av till-gångarna är större än ansvarsskulden och övriga skulder har pensionskassan övertäckning. Dylig övertäckning har som sådan dock inga skattemässiga påföljder för pen-sionskassan, om inga uppskrivningar görs i bokslutet.

Enligt de uppgifter som finns tillgängliga kan en situation med övertäckning av det förstnämnda slaget uppstå vid åtminstone en pensionskassa i samband med det bokslut som uppgörs den 31 december 1995.

2.4. Försäkringsmatematikern vid en pensionskassa

Enligt 170 § lagen om försäkringskassor skall vid en pensionskassa finnas en försäkringsmatematiker för uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar. Försäkringsmatematikern skall uppfylla de behörighetsvillkor för försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag som social- och hälsovårdsministeriet fastställer med stöd av 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag. Enligt 171 § lagen om försäkringskassor skall en pensionskassa genomgå en försäkringsteknisk analys vartannat år eller oftare, om social- och hälsovårdsministeriet anser det vara motiverat. Också andra försäkringskas-sor skall analyseras, om det i deras ansvarsskuld ingår ett premieansvar som avses i 79 § 2 mom. lagen om försäkringskassor.

3. Föreslagna ändringar

Det föreslås att 83 § lagen om försäkringskassor ändras så att den i tillämpliga delar motsvarar 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag samt 46 § i utkastet till den nya lagen om pensionsstiftelser. Det finns dock inga

särskilda skäl till att stadgandena om täckning skall vara väsentligt olika för olika försäkringsanstalter. Pensionskassorna och försäkringsbolagen är alternativa inrättningar vid ordnandet av APL- och FöPL- samt tilläggs pensionskydd. Bl.a. av konkurrensneutralitetsskäl är det motiverat att den reglering som gäller täckning för ansvarsskulden är så lika som möjligt i fråga om de olika inrättningarna, dock med beaktande av särdragen i deras verksamhet. De täckningsstadganden som gäller försäkringsbolag har varit utgångspunkten också vid beredningen av stadganden om täckning för pensionsstiftelsers pensionsansvar i anslutning till totalrevideringen av lagen om pensionsstiftelser. Bildandet av en pensionskassa utgör ett alternativ till bildandet av en pensionsstiftelse. Det är följdriktigt att också stadgandena om täckning för försäkringskassornas ansvarsskuld i tillämpliga delar ändras så att de motsvarar stadgandena såväl i lagen om försäkringsbolag som i utkastet till den nya lagen om pensionsstiftelser.

Till förslaget ansluter sig ett utkast till förordning om täckning för försäkringskassors ansvarsskuld. Förordningen utfärdas med stöd av det föreslagna 83 § 5 mom. lagen om försäkringskassor. Utkastet har utformats så att det i tillämpliga delar motsvarar förordningen om täckning av ansvarsskulden i försäkringsbolag som bedriver direktförsäkringsrörelse (461/95) samt utkastet till förordning om täckning för pensionsstiftelsers pensionsansvar.

Enligt förslaget skall pensionskassorna och en del andra försäkringskassor fortfarande täcka hela sin ansvarsskuld. Av de placeringar som hör till täckningen krävs att de skall trygga tillgångarnas säkerhet, avkastning och likviditet. Förslaget innehåller stadganden om placeringar, fordringar och andra tillgångar med vilka ansvarsskulden får täckas. Mera detaljerade stadganden om diversifieringen och spridningen av de tillgångar som hänförs till täckningen för ansvarsskulden utfärdas i en separat förordning, på samma sätt som i fråga om försäkringsbolag och pensionsstiftelser.

Enligt det föreslagna 83 § 1 mom. skall en försäkringskassa täcka den ansvarsskuld som avses i lagens 79 § och 80 § 2 mom. helt

och hållet. Förfarandet motsvarar den nuvarande regleringen, vilket innebär att stadgandena om täckning i fråga om andra försäkringskassor än pensionskassor fortfarande skall tillämpas endast om social- och hälsovårdsministeriet i ett enskilt fall så bestämmer.

Enligt 2 mom. skall de tillgångar som täcker ansvarsskulden vara uppbyggda med hänsyn till arten av den försäkringsverksamhet som kassan bedriver så att dess placeringar, vilka skall vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar tillgångarnas säkerhet, avkastning och likviditet. Vid tillämpningen av stadgandena om täckning för ansvarsskulden i de övriga momenten i 83 § och den förordning som avses i 5 mom. skall kraven i det allmänna stadgandet beaktas. En täckning som i sig annars helt överensstämmer med lagen kan dock strida mot stadgandet i 2 mom. En dylik konflikt kan uppstå t.ex. om de tillgångar som täckningen består av är svåra att omvandla i pengar eller om avkastningen av förbindelser som utgör täckning är dålig.

Enligt 3 mom. skall en försäkringskassa täcka ansvarsskulden med sådana slag av tillgångar som stadgas i paragrafen och som på sådana grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt räcker till för att täcka ansvarsskulden från vilken de poster som uppräknas i momentet först har dragits av. Förslaget innebär att det belopp som skall täckas enligt 83 § och den förordning som utfärdats med stöd av den begränsar sig till beloppet av ansvarsskulden efter de ovan nämnda avdragen.

Enligt 4 mom. värderas de tillgångar som täcker ansvarsskulden i allmänhet till sitt gängse värde. Social- och hälsovårdsministeriet kan dock av särskilda skäl tillåta eller föreskriva att vissa tillgångar som hör till täckningen skall värderas avvikande från deras gängse värde. T.ex. varierar det gängse värdet i fråga om masskuldebrevslån enligt förändringarna i räntenivån. Det kan inte anses vara ändamålsenligt att sådana förändringar absolut skall påverka de värden till vilka masskuldebrev som utgör täckning för en försäkringskassas ansvarsskuld har värderats. Enligt förslaget kan ministeriet av särskilda skäl tillåta att värdena i fråga om dylika tillgångar som hör till täckningen inte sänks i motsvarighet till de nya gängse värdena, eller på motsvarande sätt förbjuda

uppskrivning av värdena i motsvarighet till de nya gängse värdena.

Enligt samma moment kan social- och hälsovårdsministeriet föreskriva att värdet av tillgångar som hänförs till täckningen skall beräknas avvikande från det gängse värdet. T.ex. i fråga om fastigheter och aktier, vilkas värde varierar, kan det vara nödvändigt med en viss säkerhetsmarginal. Ministeriet kan enligt detta moment fastställa ett värde som är lägre än det gängse värdet till vilket dessa tillgångar kan placeras i täckningen. Denna reglering innebär för försäkringskassornas del inte någon förändring jämfört med nuläget. I fråga om försäkringsbolagen slopades motsvarande marginaler genom lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag (389/95).

I lagen om försäkringskassor stadgas inte om några sådana soliditetskrav för försäkringskassor som skulle motsvara soliditetskraven för försäkringsbolag enligt lagen om försäkringsbolag. Därför måste det anses nödvändigt att säkerhetsmarginalerna för försäkringskassornas del bibehålls också framöver.

Ministeriet kan utfärda ett beslut enligt detta moment antingen för en enskild försäkringskassa eller så, att det gäller alla kassor.

I 5 mom. stadgas om de tillgångar med vilka ansvarsskulden skall täckas. Förteckningen är inte uttömmande, utan social- och hälsovårdsministeriet kan godkänna också andra tillgångar i täckningen.

Förteckningen i det föreslagna momentet är mera omfattande än förteckningen i 83 § i den gällande lagen. Ändringen är i detta avseende i praktiken dock inte särskilt stor, i synnerhet inte när det beaktas att täckningen enligt den gällande 83 § 2 mom. 6 punkten kan placeras, förutom i de värdepapper och förbindelser som nämns särskilt i momentet, också i andra värdepapper och förbindelser som med hänsyn till beskaffenheten och tryggheten kan likställas med dem som nämns i 83 § 2 mom. 1—4 punkten och i vilka täckningen med social- och hälsovårdsministeriets samtycke kan placeras. Som en i sak viktig ändring kan betraktas det att i det föreslagna 5 mom. inte förutsätts att de tillgångar som täckningen består av skall ha anknytning till Finland eller till någon annan namngiven stat, eller att social- och hälsovårdsministeriets samtycke krävs

för att tillgångarna skall godkännas i täckningen när en sådan anknytning saknas. I den förordning som avses i momentet kan dock stadgas om begränsningar.

Enligt 6 mom. kan social- och hälsovårdsministeriet på ansökan av försäkringskassan som täckning för ansvarsskulden godkänna även andra tillgångar och förbindelser än de som avses i 5 mom. Liksom i fråga om den tidigare regleringen kan tillstånd beviljas endast om dessa med avseende på beskaffenheten och säkerheten kan jämföras med de tillgångar som uppräknas i 5 mom. I avvikelse från den tidigare regleringen kan tillståndet endast beviljas för en bestämd tid.

Enligt 7 mom. kan ministeriet bestämma att en pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet utöver ansvarsskulden skall täcka också andra med ansvarsskuld jämförbara poster. Sådana poster är t.ex. premier som betalts i förskott och skuld för pensionskassan som beror på pensionsanstalternas gemensamma kostnader.

Enligt 8 mom. meddelar social- och hälsovårdsministeriet närmare föreskrifter om tillämpningen av paragrafen.

Till propositionen ansluter sig ett utkast till den förordning om täckning för försäkringskassors ansvarsskuld till vilken hänvisas i det föreslagna 83 § 5 mom. lagen om försäkringskassor.

Täckningen för försäkringskassors ansvarsskuld skall huvudsakligen finnas i Finland. I 3—9 §§ i utkastet till förordning stadgas om placeringar i Finland. I 10 § i utkastet avses med utländska placeringar sådana placeringar som gjorts i andra EES-stater än Finland. Beroende på arten av placeringarna får högst 10—30 % av bruttobeloppet av ansvarsskulden vara placerat i utländska objekt. Om begränsning av valutarisken stadgas i utkastets 13 §. Utländska placeringar bör begränsas i högre grad än i fråga om försäkringsbolag, eftersom försäkringskassorna bedriver verksamhet i Finland, medan försäkringsbolagen har rätt att bedriva försäkringsrörelse i alla EU:s medlemsstater.

I 3 och 4 §§ i utkastet till förordning stadgas om användningen av skuldförbindelser som täckning för ansvarsskulden. Med skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är t.ex. staten, en kommun, en församling, en depositionsbank eller ett

försäkringsbolag kan ansvarsskulden täckas i sin helhet. Högst hälften av ansvarsskulden kan täckas med skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är ett annat kreditinstitut än en depositionsbank, t.ex. ett finansbolag. Till den senare gruppen hör också skuldförbindelser som antingen omsetts på en fondbörs eller i fråga om vilka gäldenären är ett börsbolag.

I 5 § i utkastet till förordning begränsas andelen fast egendom av bruttobeloppet av ansvarsskulden till högst 40 % och tillsammans med fast egendom som utgör säkerhet för lån till högst 50 %. I 6 § i utkastet begränsas andelen av börsaktier, debenturlån som emitterats av börsbolag, skuldförbindelser för vilka de ovan nämnda tillgångsslagen utgör säkerhet samt fondandelar i placeringsfonder till högst 30 %.

I 8—11 §§ i utkastet till förordning stadgas om spridning av risker och minskning av delägarrisken. Riskspridning krävs inte på basis av förordningen, om gäldenären eller borgensmannen är t.ex. staten, en depositionsbank eller ett försäkringsbolag. Också i fråga om dessa placeringar kan krav på spridning av risken uppkomma redan på grundvalen av det allmänna stadgandet i det föreslagna 83 § 2 mom. lagen om försäkringskassor. En enskild kommuns, samkommuns, församlings och ett annat kreditinstituts än en depositionsbanks andel av bruttobeloppet av ansvarsskulden begränsas till högst 25 %. Andelen i fråga om en enskild fastighetshelhet och skuldförbindelser som hänför sig till en sådan begränsas till högst 15 %. Andelen i fråga om aktier i ett börsbolag begränsas till högst 5 % och tillsammans med skuldförbindelser i bolaget till högst 10 %. Delägarrisken, dvs. den risk som hänför sig till en arbetsgivare som hör till kassans verksamhetssektor, får vara högst 30 %, om värdet av de tillgångar som utgör täckning huvudsakligen baserar sig på delägarens verksamhet. I ett objekt som utgör en funktionell helhet får härvid dock endast placeras högst 15 %.

I 16 § i utkastet till förordning finns övergångsstadganden enligt vilka de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden skall uppfylla kraven enligt förordningen senast tio år efter att förordningen trätt i kraft.

Det föreslås att till lagen om försäkringskassor fogas en ny 83 a § enligt vilken

övertäckning som uppkommer vid en pensionskassa som endast beviljar frivilliga tilläggsförmåner med social- och hälsovårdsministeriets samtycke och på de villkor som nämns i paragrafen kan överföras till pensionskassans delägare. Tilläggsförmåner som registrerats enligt 11 § lagen om pension för arbetstagare anses inte som sådana frivilliga tilläggsförmåner som avses här. Övertäckningen kan överföras, om pensionskassans tillgångar enligt 83 § 3—5 mom. lagen om försäkringskassor samt författningar och föreskrifter på lägre nivå i samband med bokslutet uppskattas varaktigt överstiga beloppet av pensinskassans ansvarsskuld och övriga skulder.

Genom överföring av övertäckningen kan pensionskassans soliditet och verksamhetens trygghetsfunktion äventyras. Vid överföringen bör tillses att de tillgångar som blir kvar i pensionskassan är åtminstone lika betryggande som de som överförs. Därför skall vid värdering av övertäckningen tillämpas de värden som avses i 83 § 3—5 mom. lagen om försäkringskassor, de s.k. täckningsvärdena, i vilka en säkerhetsmarginal har beaktats. Före överföringen skall också alla sådana förbindelser som man har vetenskap om beaktas.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar enligt 3 mom. närmare föreskrifter om tillämpningen av paragrafen.

Det föreslås att 170 och 171 §§ lagen om försäkringskassor, vilka gäller försäkringsmatematiker, ändras så att de i tillämpliga delar motsvarar stadgandena om försäkringsmatematiker i lagen om försäkringsbolag. I fråga om behörighetsvillkoren för försäkringsmatematiker hänvisas i förslaget till 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag. Till dessa delar motsvarar förslaget det nuvarande 170 § 1 mom. Enligt det föreslagna 170 § 1 mom. bestäms försäkringsmatematikerns uppgifter i tillämpliga delar så som 1 och 2 §§ förordningen om försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag (464/95) stadgar.

Enligt förslaget utvidgas försäkringsmatematikerns uppgifter i tillämpliga delar på samma sätt som i fråga om försäkringsbolag. En försäkringsmatematiker åläggs i den ovan nämnda förordningen bl.a. att göra en utredning om de krav som på grund av ansvarsskuldens natur skall ställas på placementsverksamheten.

En försäkringsmatematiker vid ett försäk-

ringsbolag åläggs i förordningen dessutom att till försäkringsbolagets styrelse anmäla brister som han vid skötseln av sina uppgifter upptäckt i försäkringsbolagets verksamhet. Denna skyldighet intas inte oförändrad i uppgifterna för försäkringsmatematikern vid en pensionskassa, eftersom denne försäkringsmatematikerns ställning med avseende på pensionskassans förvaltning i allmänhet är annorlunda än vid ett försäkringsbolag. Ministeriet kan meddela föreskrifter om detta ersättande förfarande som lämpar sig bättre med tanke på arten av försäkringskassornas verksamhet.

Till det nya 2 mom. har i fråga om pensionskassorna överförts stadgandet om försäkringsteknisk analys i den nuvarande 171 §.

Paragrafens nya 3 mom. utgörs av det nuvarande 2 mom., enligt vilket pensionskassan skall göra anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när den har anställt en försäkringsmatematiker och när denne har avgått. Till momentet än fogats ett stadgande enligt vilket ministeriet kan meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

Enligt den föreslagna 171 § gäller stadgandena om försäkringsmatematiker och försäkringsteknisk analys i 170 § också andra försäkringskassor än pensionskassor, om det i deras ansvarsskuld ingår ett premieansvar enligt 79 § 2 mom. De ändringar beträffande försäkringsmatematikerns uppgifter för vilka redogörs ovan gäller således också sådana försäkringskassor. Till dessa delar motsvarar förslaget den gällande lagen.

3. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionens stadganden om ansvarsskulden och täckning för den samt om försäkringsmatematiker har inga verkningar på statens eller kommunernas ekonomi. Avsikten är att i den förordning om försäkringskassors ansvarsskuld som skall utfärdas stadga om en utsatt tid på tio år inom vilken täckningen för en försäkringskassas ansvarsskuld skall bringas att motsvara kraven enligt lagen och förordningen. Om de maximigränser för tillgångsslagen om vilka stadgas i förordningen överskrids, kan en enskild försäkringskassa tvingas att inom övergångstiden minska t.ex. sitt aktie- eller fastighetsägande. Detta kan medföra försälj-

ningsförluster och minskade intäkter av placeringsverksamheten. Med beaktande av den utsatta tiden på tio år torde verkningarna dock bli små. Social- och hälsovårdsministeriet kan dessutom på ansökan i fråga om fastighetsägande förlänga den tid om vilken stadgas i förordningen.

Stadgandena om överföring av övertäckning i propositionen kan ha skattepåföljder. I denna proposition föreslås inga ändringar av skattelagstiftningen.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. Vid beredningen har försäkringskasseföreningen hörts.

Utlåtande om stadgandena om ansvarsskulden och täckning för den i propositionen har begärts hos följande instanser: Akava rf, pensionskyddscentralen, Servicearbetsgivarna rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund rf, Arbetspensionsanstaltarnas Förbund rf och försäkringskasseföreningen. Finansministeriet har hörts med anledning av stadgandena om överföring av övertäckningen i propositionen.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Vid beredningen av propositionen har beaktats utkastet till ny lag om pensionsstiftelser samt det utkast till förordning om täckning för pensionsstiftelsers pensionsansvar som ansluter sig till det.

6. Närmare stadganden och bestämmelser

Avsikten är att med stöd av det föreslagna 83 § 5 mom. lagen om försäkringskassor utfärda en förordning om täckning för försäkringskassors ansvarsskuld. Utkastet till förordning har bifogats denna proposition. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar med stöd av lagen och förordningen närmare föreskrifter som hänför sig till täckningen för ansvarsskulden.

7. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst, dock senast den 31 december 1995.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 27 november 1992 om försäkringskassor (1164/92) 83, 170 och 171 §§ samt

fogas till lagen en ny 83 a § som följer:

83 §

En försäkringskassa skall täcka den ansvarsskuld som avses i 79 § och 80 § 2 mom.

De tillgångar som täcker ansvarsskulden skall vara uppbyggda med hänsyn till arten av den försäkringsverksamhet som försäkringskassan bedriver så att dess placeringar, vilka skall vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar tillgångarnas säkerhet, avkastning och likviditet.

En försäkringskassa skall med sådana slag av tillgångar som stadgas nedan i denna paragraf täcka ansvarsskulden från vilken följande poster först har avdragits:

1) återförsäkrares andel, högst till det belopp som social- och hälsovårdsministeriet godkänner,

2) fordringar som baserar sig på regressrätt, samt

3) andra poster som social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl har godkänt som avdrag.

De tillgångar enligt 3 mom. som täcker ansvarsskulden skall värderas till gängse värde på sådana grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt. Ministeriet kan dock tillåta eller föreskriva att vissa tillgångar som hör till täckningen skall värderas eller deras värde som hänförs till täckningen beräknas avvikande från deras gängse värde.

Täckningen för ansvarsskulden skall med de begränsningar som fastställs i förordning bestå av

1) masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument,

2) lånefordringar och andra fordringar som baserar sig på skuldförbindelser,

3) aktier och andra andelar med rörlig avkastning,

4) andelar i placeringsfonder och andra därmed jämförbara företag för kollektivplaceringar,

5) fastigheter, byggnader och rättigheter i fast egendom såsom utnyttjande-, dispositions- och tomtlegrätt, aktier och andelar i

fastighetssammanslutningar, rättigheter till vattenkraft som utnyttjas av vattenkraftverk förutsatt att inteckning har fastställts som säkerhet för rätten att använda vattenkraft, samt byggnadstida fordringar på sådana fastighetsbolag som äger i denna punkt avsedda tillgångar och i vilka försäkringskassan har bestämmanderätten,

6) premiefordringar på delägare och medlemmar samt andra fordringar på återförsäkrare än sådan återförsäkrares andel som avses i 3 mom. 1 punkten,

7) skattefordringar och andra fordringar på stater och offentliga samfund,

8) andra materiella nyttigheter än de tillgångar som avses i punkt 5,

9) pengar och banktillgodohavanden, depositioner i kreditinstitut och andra institut med rätt att ta emot depositioner,

10) resultatregleringar såsom upplupna räntor, hyror och andra upplupna inkomster och förskottsbetalningar, eller

11) när det gäller lagstadgad pensionsförsäkring andra sådana poster som social- och hälsovårdsministeriet har godkänt på grund av denna försäkringsforms speciella karaktär.

Ministeriet kan på ansökan av försäkringskassan som täckning för ansvarsskulden för en bestämd tid godkänna även andra än i 5 mom. nämnda tillgångar och förbindelser som med avseende på beskaffenheten och säkerheten kan jämföras med sådana tillgångar som avses i 5 mom.

En pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet skall utöver ansvarsskulden täcka andra av social- och hälsovårdsministeriet bestämda, med ansvarsskuld jämfällbara poster och därvid i tillämpliga delar iaktta vad denna paragraf stadgar.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

83 a §

Om i fråga om en pensionskassa som en-

dast beviljar tilläggsförmåner tillgångarna enligt 83 § 3—5 mom. denna lag samt enligt författningar och föreskrifter på lägre nivå i samband med bokslutet uppskattas varaktigt överstiga beloppet av pensionskassans ansvarsskuld och övriga skulder, får de tillgångar som motsvarar skillnaden med social- och hälsovårdsministeriets samtycke återbetalas till delägare i pensionskassan eller, om kassans verksamhetssektor omfattar flera delägare, till alla delägare i relation till de försäkringstekniska ansvarsskulderna.

Till den del den ovan nämnda skillnaden influtit av medlemsavgifter som medlemmarna har betalt kan ingen återbäring till delägare verkställas.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

170 §

En pensionskassa skall ha en försäkringsmatematiker för uppgörande av försäkringstekniska kalkyler och utredningar. Behörighetsvillkoren för försäkringsmatematikern

bestäms enligt 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag. I fråga om försäkringsmatematikerns uppgifter gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i 1 och 2 §§ förordningen om försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag (464/95).

Försäkringsmatematikern vid en pensionskassa skall göra en försäkringsteknisk analys av pensionskassans tillstånd minst vartannat år eller oftare, om social- och hälsovårdsministeriet anser det vara motiverat.

Pensionskassan skall göra anmälan till ministeriet när den har anställt en försäkringsmatematiker och när denne har avgått.

Social- och hälsovårdsministeriet kan meddela föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

171 §

Vad som stadgas i 170 § gäller också andra försäkringskassor, om i deras ansvarsskuld ingår sådant premieansvar som avses i 79 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 10 november 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 27 november 1992 om försäkringskassor (1164/92) 83, 170 och 171 §§
samt

fogas till lagen en ny 83 a § som följer:

Gällande lydelse

83 §

Täckningen för den ansvarsskuld som avses i 79 § och 80 § 2 mom. skall enligt social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter förtecknas. Vid beräkningen av den förtecknade täckningen skall likväl inte beaktas det utjämningsbelopp som ingår i ansvarsskulden.

Den förtecknade täckningen skall bestå av

1) obligationer och andra skuldförbindelser som har utfärdats eller garanterats av finska staten, en kommun eller ett kommunalförbund,

2) obligationer som hänför sig till obligationslån som har upptagits av en finsk hypoteksförening eller bankinrättning,

3) fordringsbevis för vilka en finsk bankinrättning är ansvarig,

4) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av in-teckning i fast egendom i Finland eller i anläggning på annans grund och i legorätten till själva grunden, dock endast på villkor att försäkringskassans fordran samt de fordringar som har samma eller bättre förmånsrätt inte sammanlagt överstiger 70 procent eller, om det är fråga om egendom som tillhör ett företag vari kassan har ovillkorlig bestämmanderätt, 85 procent av det värde som den in-tecknade egendomen kan anses ha enligt en kompetent fackmans uppskattning,

5) fast egendom i Finland, dock så att det förtecknade egendomsvärdet och de fordringar till säkerhet för vilka in-teckning har fastställts i denna egendom sammanlagt inte överstiger 85 procent av egendomens värde, beräknat på det sätt som nämns i 4 punkten, eller

6) andra värdepapper och förbindelser som med hänsyn till beskaffenheten och tryggheten kan likställas med dem som nämns i 1—4 punkten och i vilka täckningen med ministeriets samtycke kan placeras.

Föreslagen lydelse

83 §

En försäkringskassa skall täcka den ansvarsskuld som avses i 79 § och 80 § 2 mom.

De tillgångar som täcker ansvarsskulden skall vara uppbyggda med hänsyn till arten av den försäkringsverksamhet som försäkringskassan bedriver så att dess placeringar, vilka skall vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar tillgångarnas säkerhet, avkastning och likviditet.

Gällande lydelse

Likvärdig med förtecknad täckning anses en finsk återförsäkrares ansvarighet för en ansvarsskuld som avses i denna paragraf, om inte återförsäkraren trätt i likvidation eller är i en ställning som avses i 14 kap. 6 § lagen om försäkringsbolag (1062/79) samt de delar av obetalda försäkringspremier som vid beräklandet av premieansvaret har antagits vara betalda.

Värdepapper och förbindelser som hänföra sig till den förtecknade täckningen skall förvaras åtskilda från kassans övriga egendom.

Social- och hälsovårdsministeriet skall meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

Föreslagen lydelse

En försäkringskassa skall med sådana slag av tillgångar som stadgas nedan i denna paragraf täcka ansvarsskulden från vilken följande poster först har avdragits:

1) återförsäkrares andel, högst till det belopp som social- och hälsovårdsministeriet godkänner,

2) fordringar som baserar sig på regressrätt, samt

3) andra poster som social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl har godkänt som avdrag.

De tillgångar enligt 3 mom. som täcker ansvarsskulden skall värderas till gängse värde på sådana grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt. Ministeriet kan dock tillåta eller föreskriva att vissa tillgångar som hör till täckningen skall värderas eller deras värde som hänförs till täckningen beräknas avvikande från deras gängse värde.

Täckningen för ansvarsskulden skall med de begränsningar som fastställs i förordning bestå av

1) masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument,

2) lånefordringar och andra fordringar som baserar sig på skuldförbindelser,

3) aktier och andra andelar med rörlig avkastning,

4) andelar i placeringsfonder och andra dämed jämförbara företag för kollektivplaceringar,

5) fastigheter, byggnader och rättigheter i fast egendom såsom utnyttjande-, dispositions- och tomtlegorätt, aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, rättigheter till vattenkraft som utnyttjas av vattenkraftverk förutsatt att inteckning har fastställts som säkerhet för rätten att använda vattenkraft samt byggnadstida fordringar på sådana fastighetsbolag som äger i denna punkt avsedda tillgångar och i vilka försäkringskassan har bestämmanderätten,

6) premiefordringar på delägare och medlemmar samt andra fordringar på återförsäkrare än sådan återförsäkrares andel som avses i 3 mom. 1 punkten,

7) skattefordringar och andra fordringar på stater och andra offentliga samfund,

8) andra materiella nyttigheter än de tillgångar som avses i punkt 5,

9) pengar och banktillgodohavanden, de-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

positioner i kreditinstitut och andra institut med rätt att ta emot depositioner,

10) resultatregleringar såsom upplupna räntor, hyror och andra upplupna inkomster och förskottsbetalningar, eller

11) när det gäller lagstadgad pensionsförsäkring andra sådana poster som social- och hälsovårdsministeriet har godkänt på grund av denna försäkringsforms speciella karaktär.

Ministeriet kan på ansökan av försäkringskassan som täckning för ansvarsskulden för en bestämd tid godkänna även andra än i 5 mom. nämnda tillgångar och förbindelser som med avseende på beskaffenheten och säkerheten kan jämföras med sådana tillgångar som avses i 5 mom.

En pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet skall utöver ansvarsskulden täcka andra av social- och hälsovårdsministeriet bestämda, med ansvarsskuld jämförbara poster och därvid i tillämpliga delar iaktta vad denna paragraf stadgar.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

83 a §

Om i fråga om en pensionskassa som endast beviljar tilläggsförmåner tillgångarna enligt 83 § 3—5 mom. denna lag samt enligt författningar och föreskrifter på lägre nivå i samband med bokslutet uppskattas varaktigt överstiga beloppet av pensionskassans ansvarsskuld och övriga skulder, får de tillgångar som motsvarar skillnaden med social- och hälsovårdsministeriets samtycke återbetalas till delägare i pensionskassan eller, om kassans verksamhetssektor omfattar flera delägare, till alla delägare i relation till de försäkringstekniska ansvarsskuldena.

Till den del den ovan nämnda skillnaden influtit av medlemsavgifter som medlemmarna har betalt kan ingen återbäring till delägare verkställas.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

170 §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall vid en för-

170 §

En pensionskassa skall ha en försäkringsmatematiker för uppgörande av försäkring-

Gällande lydelse

säkringskassan finnas en försäkringsmatematiker som uppfyller de behörighetsvillkor som social- och hälsovårdsministeriet fastställer med stöd av 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Kassan skall göra anmälan till ministeriet när den har anställt en försäkringsmatematiker och när denne har avgått.

171 §

En pensionskassa skall genomgå en försäkringsteknisk analys vartannat år eller oftare, om ministeriet anser det vara motiverat. Också andra kassor skall analyseras, om det i deras ansvarsskuld ingår ett premieansvar som avses i 79 § 2 mom. Den som utför analysen skall uppfylla de i 170 § 1 mom. nämnda behörighetsvillkoren för försäkringsmatematiker.

Föreslagen lydelse

stekniska kalkyler och utredningar. Behörighetsvillkoren för försäkringsmatematikern bestäms enligt 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag. I fråga om försäkringsmatematikerns uppgifter gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i 1 och 2 §§ förordningen om försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag (464/95).

Försäkringsmatematikern vid en pensionskassa skall göra en försäkringsteknisk analys av pensionskassans tillstånd minst vartannat år eller oftare, om social- och hälsovårdsministeriet anser det vara motiverat.

Pensionskassan skall göra anmälan till ministeriet när den har anställt en försäkringsmatematiker och när denne har avgått.

Social- och hälsovårdsministeriet kan meddela föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

171 §

Vad som stadgas i 170 § gäller också andra försäkringskassor, om i deras ansvarsskuld ingår sådant premieansvar som avses i 79 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Förordning

om täckning för försäkringskassors ansvarsskuld

På föredragning av social- och hälsovårdsministern stadgas med stöd av 83 § 5 mom. lagen den 27 november 1992 om försäkringskassor (1164/92), sådant detta lagrum lyder i lag av den 199 (/):

1 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *EES-stat* en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) *reglerad marknad* en fondbörs i en EES-stat som står under offentlig tillsyn i en EES-stat samt andra sådana i en EES-stat fungerande system för omsättning som enligt social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter likställs med en sådan fondbörs,

3) *bruttobeloppet av ansvarsskulden* totalbeloppet av denna före avdrag av de poster som 83 § 3 mom. lagen om försäkringskassor (1164/92) stadgar. I fråga om en pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet hänförs till brutobeloppet av ansvarsskulden också de poster som avses i 83 § 7 mom. lagen om försäkringskassor,

4) *skuldförbindelse* en låne- och annan fordran som har sin grund i en skuldförbindelse, masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument, dock inte aktier eller andelar, derivativavtal eller sådana förbindelser som har en sämre förmånsrätt än gäldenärens övriga förbindelser,

5) *fastighetssammanslutning* en samman-

slutning med huvudsakligt syfte att äga sådana tillgångar som nämns i 5 § 1 mom. 1—3 punkten,

6) *koncern* en koncern enligt lagen om aktiebolag (734/78), samt

7) *borgen* proprieborgen som ställts av borgensmannen för skuldförbindelserna.

2 §

Precisering av tillämpningsområdet

Vad denna förordning stadgar om EES-stater skall i den utsträckning och under de förutsättningar som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer tillämpas också på andra stater som ministeriet i sina föreskrifter eller i enskilda fall på ansökan av en försäkringskassa jämställer med en EES-stater.

Vad denna förordning stadgar om skuldförbindelser gäller också på sådana förbindelser upplupen ränta.

Vad denna förordning stadgar om fastigheter och byggnader samt om de rättigheter som nämns i 83 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringskassor tillämpas på sådana tillgångar också när de ägs av en fastighetsammanslutning som har hemort i en EES-stat och som försäkringskassan har bestämmanderätten i, på samma sätt som om

tillgångarna ägdes direkt av försäkringskassan.

3 §

Tillgångsslag som kan täcka hela bruttobeloppet av ansvarsskulden

Hela bruttobeloppet av ansvarsskulden kan täckas med

1) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är finska staten, landskapet Åland, en finsk kommun eller samkommun eller en evangelisk-luthersk eller ortodox församling,

2) skuldförbindelser, i vilka gäldenären eller borgensmannen är en sådan depositionsbank eller ett sådant försäkringsbolag som erhållit koncession i Finland och står under offentlig tillsyn, eller en annan sammanslutning som social- och hälsovårdsministeriet jämställer med en depositionsbank eller ett försäkringsbolag,

3) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av skuldförbindelser som avses i 1 och 2 punkten.

4 §

Skuldförbindelser som sammanlagt kan täcka högst 50 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning får sammanlagt högst 50 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden bestå av följande skuldförbindelser:

1) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är ett annat sådant kreditinstitut som erhållit koncession i Finland och står under offentlig tillsyn än en sådan depositionsbank som avses i 3 § 2 punkten, eller en annan sammanslutning som med stöd av samma punkt jämställs med en sådan depositionsbank,

2) skuldförbindelser i vilka gäldenären är en sammanslutning med hemort i Finland och vars aktier eller andelar omsätts på den reglerade marknaden i Finland,

3) skuldförbindelser som omsätts på den reglerade marknaden i Finland och i vilka gäldenären är en annan sammanslutning med hemort i Finland än en sådan som avses i 1 eller 2 punkten, eller

4) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av skuldförbindelser som avses i 1—3 punkten.

5 §

Tillgångsslag som sammanlagt kan täcka högst 40 eller 50 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning får sammanlagt högst 40 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden bestå av följande tillgångsslag:

1) fastigheter och byggnader i Finland,
2) sådana rättigheter i fast egendom eller vattenkraft i Finland som nämns i 83 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringskassor,

3) aktier och andelar i fastighetssammanslutningar med hemort i Finland, och

4) skuldförbindelser och fordringar under byggnadstiden på sådana fastighetssammanslutningar enligt 3 punkten i vilka försäkringskassan har bestämmanderätten.

Tillsammans med de tillgångsslag som nämns i 1 mom. får sammanlagt högst en andel av täckningen som motsvarar 50 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden bestå av skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av en inteckning i sådana tillgångsslag som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten eller av aktier eller andelar som nämns i 1 mom. 3 punkten.

6 §

Tillgångsslag som sammanlagt kan täcka högst 30 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning får sammanlagt högst 30 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden bestå av följande tillgångsslag:

1) aktier och andelar i sådana sammanslutningar med hemort i Finland vilkas aktier eller andelar omsätts på den reglerade marknaden i Finland, med undantag av aktier och andelar i fastighetssammanslutningar,

2) sådana förbindelser som emitterats av sammanslutningar enligt 1 punkten och som har sämre förmånsrätt än sammanslutningens övriga förbindelser,

3) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av aktier eller andelar enligt 1 punkten eller förbindelser enligt 2 punkten, och

4) fondandelar i placeringsfonder som

grundats av ett fondbolag under offentlig tillsyn som erhållit koncession i Finland och som har hemort i Finland.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om upptagandet av fondandelar enligt 1 mom. 4 punkten bland tillgångar som godkänns som täckning.

7 §

Begränsning av vissa enskilda riskkoncentrationer till 25 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning får i ett enskilt objekt vara placerat ett belopp som motsvarar högst 25 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden, om det är fråga om placeringar i sådana skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en kommun, samkommun eller församling enligt 3 § 1 punkten eller ett annat kreditinstitut än en depositionsbank enligt 4 § 1 punkten, inberäknat sådana skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av nämnda skuldförbindelser. Om en sammanslutning enligt denna paragraf noteras på en reglerad marknad, skall vid tillämpningen av maximigränsen sammanräknas också sammanslutningens aktier och andelar och sådana förbindelser som har sämre förmånsrätt än sammanslutningens övriga förbindelser.

8 §

Begränsning av vissa enskilda riskkoncentrationer till 15 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning får i ett enskilt objekt vara placerat ett belopp som motsvarar högst 15 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden, om det är fråga om en placering

1) i en (1) fastighet, byggnad, rättighet eller fastighetssammanslutning enligt 5 § 1 mom. 1—3 punkten,

2) i skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av en inteckning i ett objekt enligt 1 punkten eller för vilka säkerheten utgörs av aktier och andelar i en fastighetssammanslutning, eller

3) i skuldförbindelser och fordringar under byggnadstiden på en sådan fastighetssammanslutning enligt 5 § 1 mom. 3 punkten i vilken försäkringskassan har bestämmande-

rätten.

Om en fastighet eller byggnad, ett objekt för en sådan rättighet som avses i 1 mom. 1 punkten eller ett objekt för en inteckning som fastställts till säkerhet för skuldförbindelsen är en och samma placering, eller om de befinner sig så nära varandra att de kan betraktas som en enda placering, skall alla placeringar enligt 1 mom. som hänför sig till detta objekt sammanräknas vid tillämpningen av den maximigräns som fastställs i momentet.

9 §

Begränsning av vissa enskilda riskkoncentrationer till 5 och 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning får högst 5 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden vara placerat i aktier och andelar i en och samma sådana sammanslutning enligt 6 § 1 mom. 1 och 2 punkten som noterats på en reglerad marknad och i sådana sammanslutningens förbindelser som har sämre förmånsrätt än sammanslutningens övriga förbindelser.

Tillsammans med de tillgångsslag som nämns i 1 mom. får sammanlagt högst en andel av täckningen som motsvarar 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden utgöras av

1) skuldförbindelser i en och samma sammanslutning vilka saknar säkerhet eller för vilka säkerheten utgörs av tillgångar enligt 1 mom., eller

2) skuldförbindelser som ingåtts av andra gäldenärer och för vilka säkerheten utgörs av en och samma sammanslutnings tillgångar enligt 1 mom. eller 1 punkten.

Utöver vad som stadgas i 1 och 2 mom. får av de tillgångar som hör till täckningen sammanlagt högst 10 procent vara placerat i sådana i 4 § 3 punkten nämnda skuldförbindelser i en och samma sammanslutning vilka omsätts på en reglerad marknad.

10 §

Godkännande av utländska placeringar som täckning

Av bruttobeloppet av ansvarsskulden kan sammanlagt högst 20 procent täckas med

följande tillgångar i andra EES-stater än Finland:

1) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en i en EES-stat belägen kommun, en församling i en EES-stat som fungerar som ett offentligt samfund eller ett annat med dem jämförbart regionalt offentligt samfund i en EES-stat som har, eller vars medlemmar har, rätt att bära upp skatt,

2) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är ett annat sådant kreditinstitut under offentlig tillsyn som erhållit koncession i en EES-stat än en depositionsbank,

3) aktier och andelar i sammanslutningar med hemort i en EES-stat vilkas aktier eller andelar omsätts på en reglerad marknad i en EES-stat,

4) skuldförbindelser i vilka gäldenären är en sammanslutning enligt 3 punkten samt sådana av denna sammanslutning emitterade förbindelser som har sämre förmånsrätt än sammanslutningens övriga förbindelser,

5) skuldförbindelser som omsätts på en reglerad marknad i en EES-stat och i vilka gäldenären är en annan sammanslutning med hemort i en EES-stat än en sådan som avses i 1—3 punkten eller 2 mom., och

6) fondandelar i placeringsfonder som grundats av ett fondbolag under offentlig tillsyn som erhållit koncession i en EES-stat och som har hemort i en EES-stat.

Tillsammans med de tillgångsslag som nämns i 1 mom. får av de tillgångar som utgör täckning sammanlagt högst en andel som motsvarar 30 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden vara sådana skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en EES-stat, en depositionsbank eller ett försäkringsbolag under offentlig tillsyn som erhållit koncession i en EES-stat eller en annan sammanslutning som social- och hälsovårdsministeriet jämställer med en depositionsbank eller ett försäkringsbolag som avses ovan.

Av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden får högst 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden vara placerat i fastigheter och byggnader samt i aktier och andelar i fastighetssammanslutningar med hemort i en EES-stat, i rättigheter gällande sådan fast egendom eller sådan vattenkraft i en EES-stat som avses i 83 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringskassor samt i skuldförbindelser och fordringar under bygg-

nadstiden på fastighetssammanslutningar enligt 2 § 3 mom.

De tillgångar enligt 1 mom. som utgör täckning för bruttobeloppet av ansvarsskulden får vara placerade i ett enskilt objekt enligt följande:

1) högst 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden i sådana skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en och samma i 1 mom. 1, 2 eller 5 punkten nämnda sammanslutning,

2) sammanlagt högst 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden i en och samma i 1 mom. 3 punkten avsedda sammanslutnings aktier och i förbindelser enligt 4 punkten, dock så, att högst 5 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden får vara placerat i ovan nämnda aktier, samt

3) sammanlagt högst 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden i en placeringsfonds fondandelar.

Tillgångar enligt denna paragraf skall beaktas vid tillämpningen av maximigränserna för tillgångsslag enligt 4—6 §§.

11 §

Minskning av delägarrisken

Av de tillgångar som utgör täckning får högst 30 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden vara placerat i sådana tillgångar enligt 3 - 6 och 10 §§ vilkas värde huvudsakligen grundar sig på verksamhet som försäkringskassans delägare bedriver. I ett objekt som utgör en funktionell helhet får dock vara placerat högst 15 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden.

Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl för viss tid bevilja undantag från stadgandena i denna paragraf.

12 §

Begränsning som avser koncern

Vid tillämpningen av maximigränserna enligt 4, 6, 7 och 9—11 §§ skall också sådana placeringar sammanräknas som riktar eller hänför sig till en annan sammanslutning som hör till samma koncern som sammanslutningen.

13 §

Begränsning av valutarisken

Högst 20 procent av de tillgångar som utgör täckning för bruttobeloppet av ansvarsskulden får vara i en annan valuta än finska mark eller bestå av sådana tillgångar som inte är fullständigt skyddade mot valutakursförändringar.

14 §

Undantagslov att överskrida maximigränsen

Social- och hälsovårdsministeriet kan på ansökan av försäkringskassan för viss tid bevilja tillstånd att överskrida den maximigräns som stadgas i 4—10 §§.

15 §

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur ansvarsskulden skall täckas och om tillämpningen av denna förordning. Ministeriet skall särskilt bestämma var de tillgångar som utgör täckning skall vara belägna, hur derivativavtal kan användas som täckning, hur säkerheterna skall värderas och betydelsen av säkerheterna då de förbindelser som säkerheterna hänför sig till beaktas i täckningen, samt om förtecknande av täckningen och om de riktlinjer för hur försäkringskassans tillgångar skall placeras som styrelsen skall utarbeta och uppdatera.

Ministeriet kan i enskilda fall, om det föreligger särskilda skäl med hänsyn till tillämpningen av 83 § 2 mom. lagen om försäkringskassor, bestämma att vissa tillgångar inte får beaktas i täckningen för ansvarsskulden.

16 §

Övergångsstadganden

Om de tillgångar enligt 4—11 §§ som utgör täckning för en försäkringskassas ansvarsskuld när denna förordning träder i kraft överskrider de maximigränser som stadgas i paragraferna, skall kassan senast den 31 december 2005 undanröja överskridningen. Beloppet av dessa tillgångar eller deras relativa andel av alla de tillgångar som utgör täckningen får inte stiga så länge som maximigränsen överskrids. Om beloppet av tillgångarna har minskat men fortfarande överskrider den stadgade maximigränsen, får beloppet av tillgångarna inte längre stiga från detta minskade belopp.

Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl på ansökan av kassan beträffande tillgångar som avses i 5 och 8 §§ förlänga den utsatta tid om vilken stadgas i 1 mom. med högst fem år.

17 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 31 december 1995.